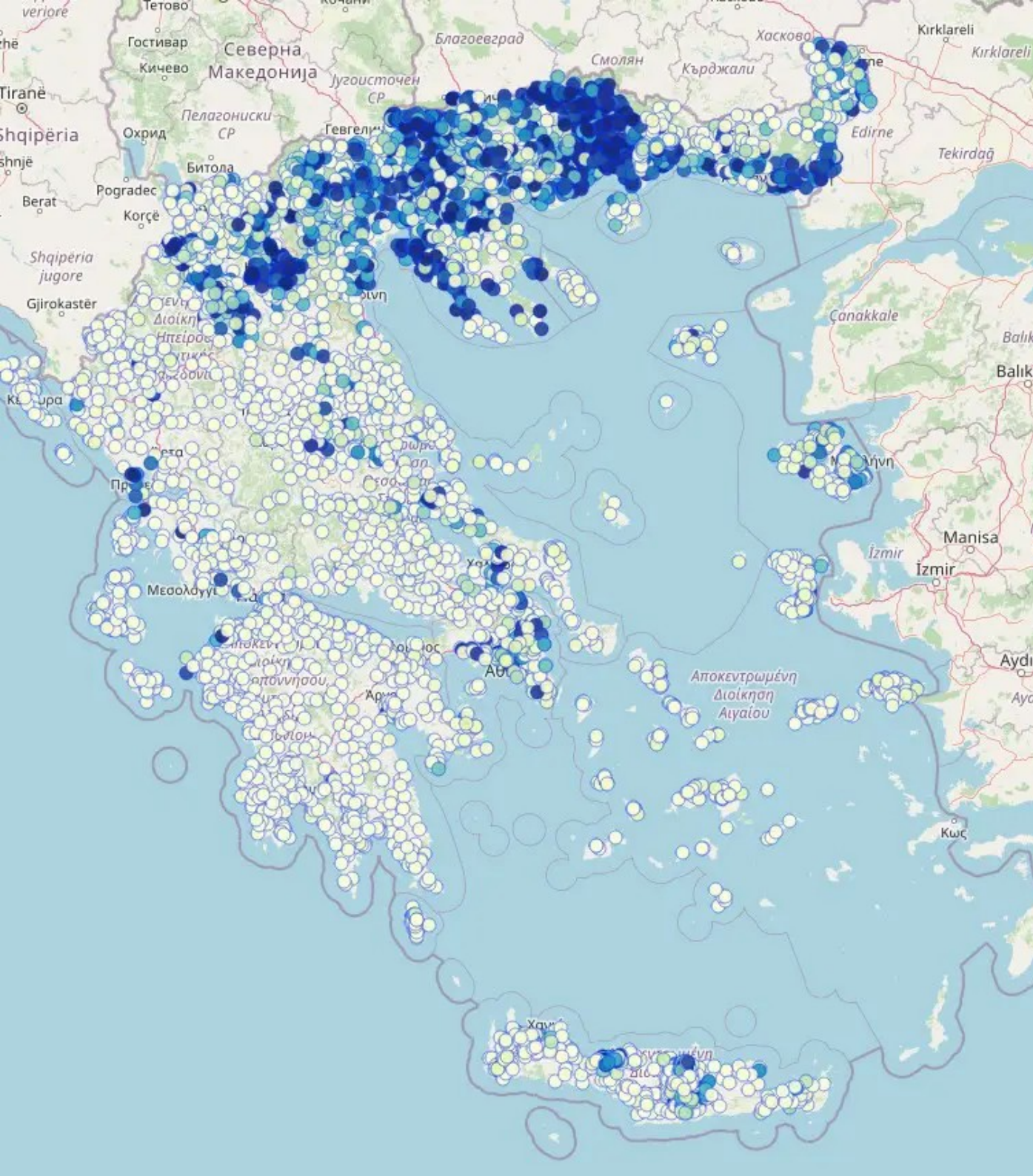

ΓΕΛ ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ
"100 χρόνια μνήμης"

Δίκτυο Σχολείων του Έβρου

Προσφυγικές Ροές του 1923

Οι πρόσφυγες στο νησί ήρθαν από
 Ίμβρο , Μ.Ασία και Λήμνο, στο
 Νοτιοανατολικό μέρος του νησιού, λόγω
 της κοντινής απόστασης

	Πραγματικός πληθυσμός			Πρόσφυγες		
	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Νομός Έβρου	61.471	61.259	122.730	23.802	24.027	47.829
Επαρχία Αλεξανδρούπολης	13.010	12.622	25.632	8.122	8.243	16.365
Δήμος Αλεξανδρούπολης	7.095	6.924	14.019	4.057	4.205	8.262
Επαρχία Διδυμοτείχου	18.425	19.293	37.718	4.617	4.591	9.208
Δήμος Διδυμοτείχου	4.127	4.563	8.690	916	977	1.893
Επαρχία Ορεστιάδας	17.407	16.870	34.277	6.979	7.209	14.188
Επαρχία Σαμοθράκης	2.024	1.842	3.866	126	66	192
Επαρχία Σουφλίου	10.605	10.632	21.237	3.958	3.918	7.876
Δήμος Σουφλίου	3.814	3.930	7.744	368	424	792
Νομός Ροδόπης	92.483	87.958	180.441	30.408	29.370	59.778
Επαρχία Κομοτηνής	35.877	33.820	69.697	10.724	9.983	20.707
Δήμος Κομοτηνής	15.984	15.567	31.551	5.435	5.310	10.745
Επαρχία Ξάνθης	46.025	43.241	89.266	16.817	16.571	33.388
Δήμος Ξάνθης	18.335	17.577	35.912	7.221	7.646	14.867
Επαρχία Σαπών	10.581	10.897	21.478	2.867	2.816	5.683
Θράκη	153.954	149.217	303.171	54.210	53.397	107.607

Πηγή δεδομένων: ΓΣΥΕ 1933 σελ. 453-455, 467-468 και ΓΣΥΕ 1935β και ΓΣΥΕ 1935 σελ. 178-185.

Σύμφωνα με τον πίνακα που παρουσιάζει ο Κωνσταντίνος Ζαφείρης στο βιβλίο του
"Η Θράκη κατά την απογραφή του 1928" οι πρόσφυγες στο
νησί μας ήταν συνολικά **192**,
από
τους οποίους οι **126** ήταν άνδρες και οι **66** γυναίκες

Ονόματα προσφύγων

- Αθανάσιος Χατζηκωσταντής-1920
 - Χάγια Ευάγγελος-1936
- Χατζηγαβριήλ Παναγιώτης, Μυρσίνη Χατζηγαβριήλ-1919~1922
 - Ψούνης Θεόδωρος-1914
- Αποστολούδια Μαριάνθη (γένος Τζαναβάρη)
 - Βασιλειάδης Βασίλειο-1918~1922
 - Γιατζίς Απόστολος
- Κεχαγιά Δέσποινα-1918~1922
- Βαϊκούζη Κωσταντινιά και Χαράλαμπος (γένος Γιατζί)
 - Κουτράκης Ελευθέριος
 - Κυράσης Βασίλειος
- Μπουντουρέλης Θεολόγος
 - Μαρίτσας Φώτιος
- Παπάς Κωνσταντίνος
- Παπαγιαννάκης Παναγής
 - Συκάς Γεώργιος...
- Κουτσογιάννης Δημήτριος και άλλοι.

Αφηγήσεις – Συνεντεύξεις

Μπουντουρέλη

"Από την Καλλίπολη ήρθανε με ένα καίκι πια στην Σαμοθράκη"

"Τα δύο αδέρφια του πατέρα μου ασχολήθηκαν ναι, έφτιαξαν μετά καινούργιο καίκι στην Σκιάθο που λεγόταν ΘΡΑΚΗ και έκανε τις μεταφορές Αλεξανδρούπολη-Σαμοθράκη και πήγαινε και μέχρι τον Πειραιά από ότι έχω ακούσει"

"Τα ατομικά τους είδη και από τα κειμήλια μία εικόνα, ένα χαράνι για να πίνουν νερό, ένα μήλο, καφέ και ένα κιλίμι για να σκεπάζονται και για να προφυλάσσονται από το κρύο για να κάνουν το ταξίδι τους με τα καίκια και φέρανε και λίγα νομίσματα χρυσά για να μπερδέψουν και στη ζήσανε."

Το κιλίμι:

ΜΥΡΣΙΝΗ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ

"Από το Κιμέρ φύγανε και λεγόταν η περιοχή του Αι-Βαλί. Αυτοί ήρθαν στις πρώτες ανακατατάξεις πριν το 1922. Όταν γύρισαν από τον στρατό δεν είχαν τίποτα και το μόνο που τους δόθηκε ήταν μία κατσαρόλα και δύο κουτάλια. Ο παππούς πέθανε γύρω στα 100 χρονών. Μένανε λίγο πιο κάτω από το σπίτι του Μπαρμπαδημητρου του Συκά κάτω από τον Άγιο-Στέφανο και όταν γύρισαν τους είχε δοθεί ένα διαβατήριο που έγραφε πάνω ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ. Το ελληνικό κράτος έδωσε δύο κλινοσκεπάσματα. Μετά από εκεί έμειναν εδώ. Είχα πάει τότε και ήταν χτισμένο ψηλά στο βουνό αλλά το νέο είναι χαμηλά στην θάλασσα και είναι πολύ τουριστικό"

"Μόνο τα ρούχα τους είχαν"

Γεώργιος Χατζηγαβριήλ

"Έφυγαν από τα Μοσχονήσια την ημέρα που άρχιζαν και σφάζανε οι Τούρκοι το 1922. Πέρασαν με μια βάρκα απέναντι στη Μυτιλήνη. Όταν γυρίσαν ο παππούς μου να πάρουν και τους υπολοίπους τους βρήκαν όλους σφαγμένους. Μείνανε στη Μυτιλήνη για λίγο και στη συνέχεια εγκαταστάθηκαν στη Σαμοθράκη. Ο πατέρας μου γεννήθηκε το 1926 στη Σαμοθράκη"

"Με μια βάρκα περίπου 7 μέτρων με πανιά και κουπιά"

"Κανείς δεν τους υποδέχτηκε, δεν γνώριζαν κόσμο ήταν φτωχοί και αγράμματοι άνθρωποι απλοί ψαράδες"

"Το κράτος μοίρασε κλήρο έτσι τους έδωσε 100 στρέμματα χωράφια στη Λήμνο κι ένα σπίτι στην Πλάκα της Λήμνου. Τους συγγενείς μας που είχαν φτάσει πρώτοι από εμάς στη Σαμοθράκη του έδωσαν σπίτι (από τα προσφυγικά σπίτια στην Καμαριώτισσα)"

"Βρήκαν ειρήνη και ησύχασαν δούλεψαν σκληρά και προόδευσαν για αυτό παρέμειναν. Βρήκαν απασχόληση για να βιοπορίζονται και ρίζωσαν σε έναν νέο τόπο. Αργότερα το 1954 η οικογένεια μου μετεγκαταστάθηκε στην Αλεξανδρούπολη"

"Δεν γνωρίζω πολλά εγώ ήμουν πολύ μικρός. Μια σειρά σπίτια προς το δρόμο που γυρνάς για Παλαιάπολη μέχρι του Τερζή (του Τερζή δεν ήταν προσφυγικό)"

"Μιλούσαν, ιστορίες έλεγαν. Ήταν αγράμματοι άνθρωποι, αλλά με απλά λόγια λέγαν τα βιώματα τους"

Μια χαρά, η συνύπαρξη τους ήταν ειρηνική όμορφη και σε συνεργασία ήταν αγαπημένοι και ευημερούσαν.

Οι δικοί μου ήταν από τους τυχερούς που γλίτωσαν όταν έγινε το κακό και πρόλαβαν και έφυγαν, οι πολλοί σφαγιάστηκαν

Χρυσή Βραχιώλια

"Ο κόσμος τους προμήθευσε πολλά πράγματα αν και τότε και εδώ υπήρχε φτώχεια δεν υπήρχε τόσο πλούτος στο νησί αλλά εγώ ξέρω πολύ καλά ότι το χωριό εκεί στις Μακρυλιές, στον Ξηροπόταμο, τους βοήθησαν πολύ. Άλλος με λάδι άλλος με αλεύρι γιατί υπήρχαν τα ελαιοτριβεία, ο μύλος με τ' αλεύρι και υπήρχανε μεγάλης ηλικίας άνθρωποι που υποδέχτηκαν αυτά τα παιδιά με χαρά και τα βοήθησαν κιόλας για να ζήσουν".

Αικατερίνη Συκά

" Όταν η μάνα μου είδε την κατάσταση που γινόταν με την οπισθοχώριση και φοβήθηκε να μην καταλήξει σε κανα σκλαβοπάζαρο πήρε τη μάνα της νοίκιασε μια βάρκα και ήρθε στη Σαμοθράκη και βγήκαν στις Μακρυλιές. Από 'κει τις βρήκαν κανα δυο ψαράδες που ήταν εκεί στην παραλία. Είδαν δυο γυναίκες μοναχές με 5 ρούχα στο χέρι, τους βρήκαν ζώα τα καβαλήσαν, πήγαν στην Χώρα πάνω και δεν υπήρχε τότε επικοινωνία ούτε τηλέφωνα ούτε τίποτα . Πήγε η μάνα μου βρήκε τον πατέρα μου, την υποδέχτηκε, νοίκιασε εκεί ένα σπίτι, έβαλε την μάνα και την κόρη ... τις δυο γυναίκες και με τον καιρό μετά παντρεύτηκε και έκανε το δικό τους σπίτι ..."

Μαρία Κεχαγιόγλου

"Η θεία μου νομίζω ήταν παντρεμένη ,επειδή ήταν πιο μεγάλη . Είπε την ξαδέλφη της τη Μαντάνενα ,Τριανταφυλλιά την έλεγαν , ήταν ξαδέλφες με την γιαγιά μου και την είπε πως στον Άη Στράτη οι πρόσφυγες που είναι εκεί , πως γέννησε μια κυρία και έχει και 4-5 παιδιά ακόμη , **πάμε να πάρουμε από ένα παιδί;** Εγώ θα πάρω το μωρό , είπε η γιαγιά μου , εσύ άμα σου δώσουν πάρε πιο μεγαλούτσικο .Συμφώνησε και η Τριανταφυλλιά η ξαδέλφη της .Πήγαν μαζί , η γιαγιά μου πήρε το νεογέννητο , η άλλη πήρε τον Κωνσταντίνο Μαντάνη , προσφυγόπουλο από την ίδια οικογένεια , αδέλφια ήταν , αλλά εκείνο ήταν επτά χρονών και ο θείος μου , το νεογέννητο που πήρε η γιαγιά μου δηλαδή , ήταν μωρό , 2-3 ημερών "

Βαϊκούζης Χαράλαμπος

"Ήρθαν από το Σαλιχλί μέσω Ίμβρου. Τους αποβίβασαν από μία βάρκα στο ακρωτήριο της Καμαριώτισσας . Από εκεί έφτασαν εδώ που σήμερα βρίσκομαι. Ήταν μια έκταση με βάτα την οποία καθάρισαν και καλλιεργούσαν λαχανικά και δημητριακά για να ζήσουν. Σιγά σιγά άρχισαν να πουλούν και σε άλλους ντόπιους. Δούλευαν πολύ και ασταμάτητα για να προκόψουν. Η κανάτα ήρθε από εκεί"

Αικατερίνη Συκά

"Εδώ στην Σαμοθράκη ξέραν μόνο να κάνουν τον χασλαμά, που είναι και μέχρι σήμερα, κάναν μπακλαβά αλλά την τέχνη τώρα δεν την κάνουν με τον ίδιο τρόπο και επίσης κάναν τον χαλβά τον κατσιβέλικο, έτσι τον λέμε τον σημερινό χαλβά. Σήμερα τον χαλβά που κάνουμε με σιμιγδάλι, τότε τον κάναν με αλεύρι και τότε κάναν και τηγανίτες. Ενώ, η γιαγιά η Βασιλική που ήρθε από το Αδραμύτι, απ την Μ. Ασία είχε άλλες γνώσεις ζαχαροπλαστικής και εγώ όταν μπήκα στο σπίτι του πεθερού μου που αρραβωνιάστηκα....για να με περιποιηθούν έκαναν την πίτα στην κουζίνα, στον φούρνο. Μετά... αφού λοιπόν ορθοπόδησε το κράτος, στην Καμαριώτισσα κάτω έκανε εφτά σπίτια η οχτώ τα προσφυγικά σπίτια. Αυτά τα σπίτια τα δώσαν στις πολύ πιο φτωχές οικογένειες που είχαν ανάγκη να μπουν σε σπίτι...και δώσαν ένα σπίτι την γιαγιά την Βασιλική η οποία είχε τρία παιδιά"

**Ευχαριστούμε το πρόγραμμα
«100 χρόνια μνήμης» που μας έδωσε την
ευκαιρία να παρουσιάσουμε ένα κομμάτι της
ιστορίας του τόπου μας .**

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία:

- Το Κέντρο Κοινότητας για την πολύτιμη βοήθεια και ιδιαίτερα τον κ. Ταρτανή Παναγιώτη.
 - Την εκπαιδευτικό κα. Χριστίνα Τσιτιρίδου για το σενάριο της ταινίας "Το μινόρε ενός διωγμού".
 - Την εκπαιδευτικό κα. Μαργαρίτη Πολυξένη για την παραγωγή και τον κ. Βασίλη Καραφυλλίδη για το μοντάζ της ταινίας "Το μινόρε ενός διωγμού".
-

Μαθήτριες Α΄ Λυκείου Σαμοθράκης

- Βροντάγια Αντωνία
- Ζαβλάρη Ουρανία
- Καμπούρη Αγγελική
 - Μαργαρίτη Μαρία
- Σαράντου Παρασκευή
- Χατέλου Ευαγγελία

Επιμέλεια:
Ταμπάκη Καλλιόπη

